

پاک‌آیین در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

ماوریت گروسی زیر ذره‌بین باشد

آرمان ملی؛ چالش میان ایران و آمریکا به مرحله‌ای رسیده که در عین تداوم مذاکرات، نشانه‌هایی از افزایش تنش نیز به چشم می‌خورد. از یک‌سو دوطرف همچنان مسیر گفت‌وگورا باز نگه داشته‌اند و از سوی دیگر، آمریکا در حال انتقال تجهیزات نظامی سنگین به منطقه است. هم‌زمان ایران نیز اعلام کرده در صورت هرگونه تجاوز به خاک کشور، پاسخ در بالاترین سطح داده خواهد شد؛ پاسخی که می‌تواند ابعاد منطقه‌ای پیدا کند. با این حال، یالس‌هایی از هر دو سوی ماجرا شنیده می‌شود که نشان می‌دهد هنوز امید به حل‌وفصل پرونده از مسیر دیپلماسی وجود دارد. ایران اعلام کرده آماده است نگرانی‌های غرب درباره برنامه هسته‌ای خود را برطرف کند، اما در مقابل، انتقادهایی نسبت به عملکرد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مطرح است. برخی تحلیلگران معتقدند آژانس در ماطلعی که تهران وااشنگتن در حال مذاکره بودند، با انتشار گزارش‌های تنش‌آلود، فضا را ملتهب کرده و حتی بهانه‌هایی برای اقدامات نظامی علیه تأسیسات هسته‌ای ایران فراهم آورده است. از این رو، این دیدگاه مطرح است که اگر پرونده هسته‌ای باردیگر در دستور کار جدی قرار گیرد، باید نسبت به رویکرد مدیرکل کنونی آژانس حساسیت بیشتری نشان داد و اجازه نداد روند دیپلماسی به سمت تقابل نظامی منحرف شود.

◀ **جنگ می‌شود یا توافق؟**

یک کارشناس ارشد روابط بین‌الملل در پاسخ به اینکه سرزوشن مذاکرات ایران و آمریکا به جنگ منتهی می‌شود یا صلح، به «آرمان ملی» گفت: «جنگ یا توافق، ارتباط مستقیم با اراده طرف‌های مذاکره‌کننده دارد. در طرف ایرانی این اراده برای رسیدن به توافق وجود دارد. ایران با برنامه و منطق مشخص وارد مذاکرات شده، چارچوب گفت‌وگو را تعیین کرده و اعلام کرده اگر نتیجه مذاکرات به لغو تحریم‌ها بینجامد، آماده است اقداماتی را برای اطمینان بخشی درباره صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای خود انجام دهد.» محسن پاک‌آیین اظهارکرد: «در طرف مقابل اما نوعی تناقض در رفتار دیده می‌شود. این رفتارها نشان می‌دهد اراده‌ای قوی و منسجم برای رسیدن به توافق وجود ندارد. نقش رژیم صهیونیستی و شخص بنیامین نتانیاهاو در این زمینه قابل توجه است و به نظر می‌رسد لابی اسرائیل و توجه رئیس‌جمهور آمریکا به منافع اسرائیل، بر اراده واشنگتن سایه انداخته است.»

◀ **گروسی در مذاکرات**

محسن پاک‌آیین در ادامه، با اشاره به افزایش اظهارنظرهای مدیرکل آژانس هم‌زمان با اوج گرفتن مذاکرات، بیان داشت: «آنچه نگران‌کننده است، ورود آقای گروسی به این مرحله از پرونده هسته‌ای است. ایشان اعلام کرده‌اند که بازرسان آژانس باید به تهران سفر کرده و از تأسیسات مورد مطالعه بازدید کنند و به سؤالات بی‌پاسخ پاسخ داده شود. این مواضع می‌تواند بر روند مذاکرات تأثیر بگذارد.» وی افزود: «به نظر می‌رسد گروسی در حال اتخاذ موضعی است که با مسیر گفت‌وگی مستقیم میان ایران و آمریکا هم‌راستا نیست و ممکن است اقداماتی انجام دهد که مطلوب روند دیپلماسی نباشد.»

◀ **رویکرد مدیرکل آژانس**

سفیر پیشین ایران در جمهوری آذربایجان در ادامه تصریح کرد: «با توجه به سابقه عملکرد آقای گروسی و گزارش‌هایی که پیش از جنگ ۱۲ روزه ارائه شد و برخی آن را زمینه‌ساز فشارهای بعدی می‌دانند، در داخل ایران نگاه انتقادی نسبت به رویکرد ایشان وجود دارد. مجلس شورای اسلامی نیز در واکنش به همین نگرانی‌ها، مصوبه‌ای درباره محدودسازی همکاری با آژانس تصویب کرده است.» پاک‌آیین تأکید کرد: «در چنین شرایطی اعتمادسازی باید دوطرفه باشد. اگر مدیرکل آژانس رویکردی کاملاً بی‌طرفانه و حرفه‌ای در پیش نگیرد، طبیعی است که تردیدها نسبت به اهداف و نتایج بازرسی‌ها افزایش یابد.»

◀ **حساسیت به بازرسی‌ها**

این کارشناس روابط بین‌الملل ادامه داد: «این نگرانی و جود دارد که سفر احتمالی مدیرکل آژانس به ایران، به جمع‌آوری اطلاعاتی منجر شود که در فضای پرتنش کنونی مورد سوءاستفاده قرار گیرد. بنابراین ضروری است که هرگونه همکاری در چارچوب‌های دقیق حقوقی و باحساسیت کامل انجام شود.»

◀ **گزارش آژانس**

پاک‌آیین در پایان خاطرنشان کرد: «اگر پس از انجام بازرسی‌ها، گزارشی منتشر شود که در آن اعلام شود آژانس همچنان قانع نشده و سؤالاتی بی‌پاسخ مانده است، این موضوع می‌تواند بهانه‌ای برای افزایش فشارها یا حتی اقدامات تنش‌آفرین جدید باشد. از این رو، ورود مدیرکل آژانس به این مرحله حساس باید با دقت مدیریت شود تا روند شکل‌گرفته میان ایران و آمریکا دچار اختلال نشود.»

◀ **در نهاییت**

در مجموع، فضای حاکم بر روابط تهران و واشنگتن ترکیبی از تهدید و فرصت است؛ از یک سو مذاکرات ادامه دارد و از سوی دیگر، سایه بی‌اعتمادی و تحرکات نظامی بر آن سنگینی می‌کند. اینکه این مسیر به توافقی پایدار ختم شود یا به تشدید تنش‌ها بینجامد، بیش از هر چیز به میزان اراده سیاسی طرفین و نحوه مدیریت بازیگران تأثیرگذار در این پرونده بستگی دارد.

«آرمان ملی» مواجهه تهران با واشینگتن را بررسی می‌کند

هوشمندی دیپلماسی

◀ **سید عباس عراقچی: توافقی بهتر از برجام امکان‌پذیر است**

آرمان ملی - **حمید شجاعی**؛ شاید اگر بگوییم امروز شرایط منطقه‌ای و بین‌المللی متأثر از مواجهه ایران و آمریکا است سخنی به‌گزاره نرفته باشد. چراکه این واقعیت عینی ماجراست که جدای از طرفین سایر کشورها نیز با دقت تحولات پیرامون ایران و آمریکا را رصد می‌کنند و تلاش دارند تا با هر نوع اقدام سازنده و موثری آستانه تنش میان ایران و آمریکا را پایین آورند تا از رفتن طرفین به سمت گزینه نظامی پیشگیری کنند. واقعیت این است که بسیاری حتی ترامپ و مردانش بر این باور بودند که می‌توان باگسیل تجهیزات نظامی چون ناوهای هواپیمابر، ناوهای جنگی و هواپیمای F۲۲ و ۴۲۵ می‌توانند آنچه در ذهن دارند از تسلیم جمهوری اسلامی و پذیرش خواسته‌هایشان را تحقق یافته ببینند. اما هر چه زمان گذشت مشخص شد که ترامپ نیز به‌عنوان کسی‌که همواره در تصمیمات و اقدامات خود هزینه‌فایده اقتصادی می‌کند و محاسبه سود و زیان را در دستور کار دارد در خصوص نحوه مواجهه با ایران همچنان دچار سردرگمی تصمیم‌گیری است. به همین جهت نیز همواره در اظهارات مختلفی که انجام می‌دهد در سر طرف‌ها در نظر می‌گیرد و مذاکره و توافق را در کنار حمله نظامی می‌آورد. این رویکرد نشان دهنده آن است که خود ترامپ نیز به دلایل مختلفی ترجیح می‌دهد بدون درگیری و خشونت مساله مواجهه با ایران را حل و فصل کند. از همین‌رو است که در مذاکرات غیرمستقیم با ایران نیز به جای رویبو، وزیرخارجه‌اش استیو ویتکاف، دستیار وزیر و جرد کوشنر داماد خود را که در هو از چهره‌های اقتصادی هستند، برای مذاکره باسیدعباس عراقچی روانه مسقط و ژنو کرد. آشور که طرفین از روند مذاکرات تاکنون گفته‌اند امیدهایی به احتمال رسیدن به توافق وجود دارد و به نظر می‌رسد طرفین به تفاهماتی نیز دست پیدا کرده‌اند. چه اینکه سیدعباس عراقچی؛ در پایان دور دوم گفت: «طرفین بر سر اصول راهنما توافق کرده‌اند»، هر چند که کاخ سفید نیز در واکنشی اعلام کرده‌که شکاف‌های قابل توجهی همچنان وجود دارد. در همین راستا پس از فعل و انفعالاتی که طی چند روز گذشته رخ داد و اظهارنظرات مختلف طرفین عراقچی طی گفت‌وگویی با اشاره به پیش‌نویس توافق از سوی ایران بیان کرد: «در سه روز آینده پیش‌نویس پیشنهادی توافق هسته‌ای را نهایی خواهیم کرد. من باید تأیید مسئولان بالادستم را بگیرم، سپس آن را به آمریکا ارسال خواهیم کرد.» در چنین شرایطی به نظر می‌رسد که با وجود تأکید طرفین بر آمادگی نظامی؛ بیشتر دنبال مذاکره و رسیدن به توافق هستند. مرور صحبت‌های اخیر ترامی که از توافق منصفانه گفته و نگاهی به مواضع مقامات کشورمان این براینداری می‌دهد که می‌توان به توافق رسید. در این میان شاید این پرسش مطرح شود که چرا در خردادماه که طرفین ۵ دور نیز به مذاکره پرداختند این توافق صورت نگرفت. شاید بتوان اینگونه پاسخ گفت که تفاوت زمانی و شرایط فعلی و مواضع متغیر طرفین و جدید تر رسیدن به توافق باعث شده تا این مذاکرات پس از ۲ دور به پیش نویس احتمالی توافق برسد. حال باید دید در دور سوم شرایط چگونه پیش خواهد رفت.

◀ **میدان و دیپلماسی**

ایران همواره ضمن تأکید بر بازبودن پنجره دیپلماسی و مذاکره بر اقتدار میدان و قدرت نظامی هم تأکید داشته است و همین مساله باعث شده تا دیپلمات‌های کشور با دستی پر و عقیده‌ای محکم پای میز مذاکره بنشینند. اتفاقاتی که در خلیج فارس رخ می‌دهد از تحرکات نظامی و افزایش بی‌سابقه ادوات و تجهیزات نظامی آمریکا شاید اگر در هر منطقه دیگری بر علیه کشوری دیگری

در

«آرمان ملی» آخرین روابط افغانستان و پاکستان را تحلیل می‌کند

کابل و اسلام‌آباد گرفتار جنگ سنتی

تحت توافق نامه دوحه متهم می‌کنند.

◀ **واکنش افغانستان**

در پی ادعاهای مطرح شده از سوی پاکستانی‌ها که هدف آنها طالب‌های پاکستانی و داعش بوده است، معاون وزیر اطلاعات افغانستان به الجزیره بیان کرد که آنها ادعای پاکستان مبنی بر هدف قراردادن آنچه که آنها پایگاه‌های طالبان پاکستانی در خاک خود می‌نامند را رد می‌کنند. در همین مورد وزارت دفاع افغانستان در واکنش به حمله پاکستان بیانه‌ای را منتشر کرد و اعلام کرد که این کشور در زمان مناسب پاسخی سنجیده و متناسب به اقدام تجاوزکارانه پاکستان که منجر به کشته‌شدن ده‌ها غیرنظامی افغان شده است، خواهد داد. وزارت دفاع همچنین این نقض آشکار حاکمیت افغانستان را به شدت محکوم کرده و آن اقدامی جنایتکاری را محکوم و نقض فاحش قوانین بین‌المللی، اصول حسن همجواری و ارزش‌های اسلامی خواند و در ادامه

آرمان ملی

سیاست

گزارش

روایت محسن رهامی از ملزومات بهبودی شرایط اقتصادی کشور

نمی‌شود هر کس خود را کتار بکشد و بگوید مسئولیتی ندارم

فضای کشور باید به سمت رونق اقتصادی برود

یک فعال سیاسی در خصوص صحبت‌های اخیر رئیس مجلس در مورد خط فقر و افزایش حقوق‌ها اظهار داشت: به‌نظر من، مجلس اختیارات وسیعی در تنظیم بودجه دارد، این روزها هم فصل تنظیم این لایحه و تبدیل آن به قانون لازم‌الاجراست. نمایندگان در چارچوب قانون بوده‌چه و براساس لایحه‌ای که دولت ارسال کرده است، دستشان باز است و می‌توانند تغییراتی در جهت تأمین اهداف مجلس ایجاد کنند. البته پیشنهادهاتی را نمی‌توانند بدهند که موجب افزایش بودجه شود بدون آنکه محل تأمین آن را مشخص کنند. خبرآنلاین نوشت: حجت‌الاسلام محسن رهامی گفت: به‌نظر من، اگر آقای قالیباف چنین حسن‌نیتی دارند و می‌خواهند در این شرایط به مردم کمک کنند، باید راهکارهای عملی برای افزایش درآمد و کاهش هزینه‌های غیرضروری ارائه کنند.

از یکطرف هم باید فضا را به سمتی ببرند که شرکت‌های خارجی بتوانند در ایران سرمایه‌گذاری کنند، یعنی فضایی باید فراهم کنند که سرمایه خارجی وارد کشور شود. علاوه بر این، باید به سرمایه‌گذارها و شرکت‌های داخلی، و بطور کلی افرادی که قصد سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف در کشور ما دارند تضمین بدهند و زمینه‌های تشویق و رغبت ایجاد کنند تا از حاصل سرمایه‌گذاری‌های کلان و تولید انواع فرآورده‌ها، هم درآمد جامعه ایرانی افزایش یابد و هم درآمد دولت، تا برای دولت امکان تأمین هزینه‌های مورد نظر مجلس فراهم شود. وی افزود: مجلس باید اهمیت این موضوع را درک کند و قوانین سخت و سستی برای تضمین سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی فراهم کند، تا جذب سرمایه و مشارکت اقتصادی از سوی کشورهای پیشرفته و سرمایه‌دار تسهیل شود. رهامی بیان کرد: از سوی دیگر مجلس باید بودجه دستگاه‌های عریض و طویل، خصوصاً دستگاه‌های آموزشی و مشابه را، که در طی این چندین سال ایجاد شده و کارایی چندانی جز اتلاف سرمایه کشور و کاهش بودجه‌های عمرانی ندارند، حذف کند و بعضی از آنها را در صورت لزوم ادغام کند، تا امکان توسعه اقتصاد و سرمایه‌گذاری در حوزه‌های عمرانی و صنعتی فراهم شود. این فعال سیاسی ادامه داد: ما دستگاه‌های زیادی را بعد از انقلاب ایجاد کرده‌ایم، که دارای وظایف و مأموریت‌های مشترک با دستگاه‌ها و سازمان‌های موجود در دولت‌های قبل از انقلاب هستند و باعث توسعه بی‌حد و حصر دستگاه‌های موازی و گسترش بدون ضرورت نظام بوروکراسی کشور شده است، در نتیجه درآمد کشور بطور عمده هزینه بودجه جاری می‌شود و عملاً به بودجه‌های عمرانی و طرح‌های توسعه‌ای نوبت نمی‌رسد، در حالی‌که اشتغال در حوزه‌های مختلف با اجرای طرح‌های عمرانی ایجاد می‌شود. هر طرح عمرانی ملی و استانی و هر طرحی که در راستای توسعه اقتصادی و صنعتی کلان کشور اجرا شود، در کنار آن صداها نوع اشتغال ایجاد می‌گردد. بنابراین لازم است که برخی دستگاه‌های عریض و طویلی که وظایف و خاصیت چندانی ندارند و با وظایف مشابه دستگاه دیگر انجام می‌دهند به‌طور کلی حذف و یا ادغام شوند، امروزه همه صاحب‌نظران قبول دارند که دولت و به‌طور کلی نظام بوروکراسی کشور

گسترش زیاد و غیرضروری پیدا کرده است. دولت، در معنای عام آن، منظوم حکومت، در مواردی زیادی ورود پیدا کرده است که ربطی به وظایف دولت نداشته است. الان وقت آن است که اگر آقای قالیباف و نمایندگان محترم بخواهند، خیلی راحت می‌توانند این معضل ملی را حل کرده و باقیات صالحاتی از این مجلس به یادگار بگذارند؛ نه اینکه بخواهند مسئولیت همه چیز را به گردن دولت بیندازند و دولت را در منگنه قرار دهند.

◀ **درآمدزایی از گردشگری**

رهامی اظهار کرد: به‌نظر من، یکی از محل‌های کسب درآمد بسیار خوب برای کشور ما، در مقایسه با بسیاری از کشورها، صنعت گردشگری و درآمد توریسم است. کشورهایی مثل ترکیه درآمدی بالاتر از درآمد صنعت نفت ایران، از محل توریسم و گردشگری دارند. مجلس می‌تواند کمک کند به ایجاد زمینه‌های مناسب جلب گردشگر خارجی و توسعه صنعت توریسم و فضای‌سازی‌های لازم در این خصوص، و درصورت لزوم بعضی سخت‌گیری‌هایی که هم برای مردم ایران و هم برای اتباع خارجی حساسیت‌های بی‌مورد به وجود آورده را اصلاح و چشم‌پوشی کند تا فضای امنی برای جلب و جذب گردشگر خارجی و توسعه صنعت توریسم را فراهم شود.

خصوصاً الان که در فشار اقتصادی هستیم و تحریم‌ها باعث شده فروش نفت و درآمد کشور شدیداً کاهش پیدا کند، فشار آمریکا هم روزبه‌روز بیشتر می‌شود و خیلی از کشورها از خرید نفت ایران خودداری می‌کنند. وی در این خصوص که مواضع قالیباف کارگرد انتخاباتی دارد یا خیز بیان کرد: این یک احتمال است و نمی‌توان با قطعیت خشونت‌هاست و پنجه نرم می‌کند. ارتش پاکستان اعلام کرد که زنان و کودکان در میان هفت زخمی حمله در منطقه «باچور» که در امتداد مرز با افغانستان قرار دارد، بودند. شبه‌نظامیان پس از آنکه نیروهای امنیتی مانع ورود آنها به یک مجتمع مسکونی برای سربازان شدند، با خودروه‌به‌دیوار یک ایست بازرسی کوبیدند و ۱۲ شبه‌نظامی هنگام تلاش برای فرار از صحنه کشته شدند. طالبان پاکستان موسوم به «تحریم طالبان پاکستان» مسئولیت این حمله را بر عهده گرفته است. این گروه شبه‌نظامی از ۲۰۰۷ علیه دولت پاکستان جنگ به راه انداخته است. اوایل این ماه، یک بمب‌گذاری در مسجدی در اسلام‌آباد، پایتخت پاکستان به کشته‌شدن بیش از ۳۰ نفر منجر شد. این حمله را گروه تروریستی داعش بر عهده گرفت و این نگرانی را ایجاد کرد که پاکستان ممکن است با ظهور مجدد شبه‌نظامیان در جبهه‌های مختلف مواجه شود.

نوشت: «در ادامه نقض‌های گذشته حاکمیت افغانستان، پاکستان بار دیگر حملات هوایی را علیه چندین هدف غیرنظامی از جمله مدارس و ساختمان‌های مسکونی در استان‌های ننگرهار و پکتیکا انجام داد. در نتیجه این حملات، ده‌ها غیرنظامی بی‌گناه از جمله زنان و کودکان کشته و زخمی شدند. وزارت دفاع حفاظت از مرزهای کشور و تأمین امنیت مردم را یک وظیفه دینی و ملی می‌داند. این وزارتخانه هشدار می‌دهد که پاسخی ضروری و سنجیده به این اقدام در زمان مناسب داده خواهد شد.»

◀ **حمله به پاکستان**

اگر بخواهیم به پشت پرده این درگیری‌ها اشاره کنیم باید بگوییم که ارتش پاکستان روز سه‌شنبه هفته گذشته اعلام کرد، شبه‌نظامیان یک خودروی پر از مواد منفجره را به یک ایست بازرسی ارتش در شمال غربی این کشور کوبیدند که در نتیجه آن ۱۱ پرسنل امنیتی و یک کودک کشته شدند. این حمله از سوی شبه‌نظامیان در حالی صورت گرفته که پاکستان با افزایش خشونت‌هاست و پنجه نرم می‌کند. ارتش پاکستان اعلام کرد که زنان و کودکان در میان هفت زخمی حمله در منطقه «باچور» که در امتداد مرز با افغانستان قرار دارد، بودند. شبه‌نظامیان پس از آنکه نیروهای امنیتی مانع ورود آنها به یک مجتمع مسکونی برای سربازان شدند، با خودروه‌به‌دیوار یک ایست بازرسی کوبیدند و ۱۲ شبه‌نظامی هنگام تلاش برای فرار از صحنه کشته شدند. طالبان پاکستان موسوم به «تحریم طالبان پاکستان» مسئولیت این حمله را بر عهده گرفته است. این گروه شبه‌نظامی از ۲۰۰۷ علیه دولت پاکستان جنگ به راه انداخته است. اوایل این ماه، یک بمب‌گذاری در مسجدی در اسلام‌آباد، پایتخت پاکستان به کشته‌شدن بیش از ۳۰ نفر منجر شد. این حمله را گروه تروریستی داعش بر عهده گرفت و این نگرانی را ایجاد کرد که پاکستان ممکن است با ظهور مجدد شبه‌نظامیان در جبهه‌های مختلف مواجه شود.